

Ptaki miejskich podwórek

Nr 7-8/2022

Niniejszy artykuł ma na celu w dużym skrócie scharakteryzować najważniejsze gatunki ptaków, jakie możemy zobaczyć na naszych miejskich podwórkach. Skupiamy się tutaj na ptakach czasu wiosny i lata, a więc okresu lęgowego.

[grzywacz-na-balkonie.jpg](#)

Różne ptaki, które zobaczymy na miejskich podwórkach, a które nie są wyłącznie przelatującymi gośćmi, będą oczywiście mieszkańcami tychże podwórek. Przez podwórko rozumiemy, nie tylko roślinność pomiędzy budynkami, ale może przede wszystkim same budynki czy budowle, między nimi się znajdujące (np. garaże, warsztaty, schowki itp.).

Chyba najbardziej znanym gatunkiem, który przychodzi na myśl w pierwszej kolejności, jest **wróbel**. Jest on związany z siedzibami ludzkimi od kilku tysięcy lat. Wróble chętnie zasiedlają różnego typu zakamarki na elewacjach budynków czy innych budowli, otwory wentylacyjne, przestrzenie pod parapetami, za rynnami, czasem w gęstej roślinności jak bluszcz pnący się po budynku. Żywią się nasionami roślin występującymi w okolicy oraz bardzo chętnie odpadkami pozostawionymi przez człowieka, lub celowo wysypywanymi nasionami, ale w okresie wychowu młodych pożerają bardzo dużo owadów i innych bezkręgowców.

Kolejne najbardziej znane gatunki naszych podwórek miejskich to gołębie, przy czym wyróżniamy tutaj trzy: **sierpówka**, **grzywacz** i **gołąb miejski** (często mieszaniec z hodowlanymi). Gołębie miejskie najczęściej wybierają różnego rodzaju otwory wentylacyjne w stropodachach, gdzie lęgną się całymi koloniami. Sierpówka i grzywacz wolą samotne lęgowiska w postaci gniazda na drzewach lub na balkonach bloków. Żywią się głównie nasionami roślin, ale oczywiście chętnie zjadają to co pozostawi lub sprezentuje im człowiek.

[golab-miejski-1.png](#) Następane w naszym krótkim przeglądzie są krukowate, reprezentowane przez **kawki**, **sroki** i **wrony**. Kawki najczęściej wybierają te same otwory w stropodachach, co gołębie miejskie i podobnie jak one gniazdują grupowo. Sroka i wrona są natomiast, zdecydowanymi zwolennikami budowy pojedynczych gniazd na drzewach. Wrona najwyżej jak może w koronie drzew - gniazdo dość duże ale w postaci tradycyjnej "miski", natomiast sroka tworzy gniazdo niżej i jest ono bardzo specyficzne bo niemal kuliste, też o wiele większe niż u grzywacza czy sierpówki. Wszystkie krukowate nie pogardzą jakimkolwiek pokarmem, który mogą zdobyć - najchętniej odpadkami od człowieka. W przeciwieństwie do poprzednich gatunków krukowate są drapieżnikami i nie jest im obce spożywanie osłabionych lub upolowanych małych ssaków czy ptaków albo jaj i piskląt.

Od co najmniej kilkunastu lat mamy w ornitofaunie naszych podwórek nowy gatunek, a mianowicie **mewę srebrzystą**. Upodobała sobie ona płaskie dachy naszych budynków, gdzie zakłada niezbyt

rozbudowane gniazda z różnych elementów roślinności i odpadków. Mewy gniazdują kolonijnie, a więc na przeciętnym dachu będzie co najmniej kilka gniazd. Spośród wymienionych do tej pory gatunków mewa będzie chyba najmniej wybredna co do pokarmu i zje wszystko od resztek wyrzuconych przez człowieka (często wydłubanych z worków na śmieci) po rozjechanego małego zwierzaka, a nawet upolowanego gołębia miejskiego.

Listę naszą można by jeszcze uzupełniać o kolejne gatunki, preferujące raczej spokojniejsze podwórka z bujniejszą i starą roślinnością (kosy, kopciuszki, sikory, kowaliki, jaskółki itd.), ale aby zachować uniwersalność naszego wyliczenia nie możemy zapomnieć o kluczowym elemencie ornitofauny miasta. Chodzi oczywiście o **jerzyki**, których piskliwy głos słyszymy przez całe lato. Gniazdują one podobnie jak kawki w otworach stropodachów, preferując wyższe budynki (nawet wieżowce). W przeciwieństwie do wszystkich powyższych gatunków ich dieta i sposób żerowania jest wyjątkowy. Odżywiają się tylko i wyłącznie owadami i to łapanymi podczas całodniowego lotu na dużych wysokościach. Nie są one w żaden sposób uciążliwe dla elewacji budynków i odciążają nasze otoczenie od mnóstwa owadów, które dają nam się we znaki latem. W ostatnich latach wspólnoty mieszkaniowe zaczynają zakładać dla nich budki lęgowe, gdyż ubywa naturalnych otworów w ocieplonych budynkach.

Revision #6

Created 2022-11-03 20:56:01 UTC by Paweł Jabłoński

Updated 2023-10-22 16:09:44 UTC by Paweł Jabłoński